

«فرهنگ بومی «ا» (درس آزاد)»

آموختنی ها

- ۱ آشنایی با فرهنگ بومی
- ۲ آشنایی با برخی رسوم اقوام کرد در «شب یلدا»
- ۳ آشنایی با فعل «گذشته» (ماضی)
- ۴ آشنایی با «ایرج میرزا» و آثارش
- ۵ شناخت راهکارهایی برای درست نویسی و تقویت املا

جعبه‌ی کلمات

کلمات مترادف

انجب: نجیب‌تر، ارجمندتر، شریف‌تر

اطفال: جمع طفل، کودکان

آشرف: بزرگوارترین، شریف‌ترین

مِلّ: ملت، ملت‌ها.....

کلمات متضاد

پاک ≠ نجس

جسم ≠ جان

کلمات هم خانواده

انجب، نجیب، نجابت

اشرف، شریف، شرافت، تشریف

حُب، حبیب، محبوبه، محبوب

طفولیت: دوران کودکی

حَبّ الوطن: ...و...و...و...

رایگان: مجانی

یقیناً: ...و...و...و...

قدیم ≠ جدید

دشمن ≠ دوست

اطفال، طفل، طفولیت

ایمان، مؤمن، امن، امانت

شکر، تشکر، متشکر، شاکر

وطن ما به جای مادر ماست مادرِ خویش را نگهبانیم

👂 وطن ما برای ما مثل مادرمان می ماند و مانند مادر از آن محافظت می کنیم.

شکر داریم که طفولیت درس حُب الوطن، همی خوانیم

👂 خدا را شکر می کنیم که از کودکی تا به حال درس وطن دوستی را خوانده ایم و همچنان می خوانیم.

چون که حُب وطن ز ایمان است ما یقیناً ز اهل ایمانیم

👂 از آنجا که وطن دوستی نشانه ای ایمان است ما به یقین اهل ایمان هستیم.

گر رسد دشمن برای وطن جان و دل، رابگان بیفشانیم

👂 اگر دشمن به وطن ما حمله کند جان و قلب خویش را بدون چشم داشتی فدای وطن می کنیم.

بخوان و بدان

به جمله های زیر توجه کن:

کمی از آن را پای اجاق می ریختند.

در شب چله رسم بر این بوده است.

واژه های خط کشیده شده، معنی جمله را کامل می کنند و فعل جمله هستند.

این جملات نشان می دهند که کار یا حالت و ویژگی ای در زمان گذشته روی داده است.

فعل این جملات، زمان گذشته، را نشان می دهد.

به فعل گذشته، می توان واژه ی «دیروز» یا «قبل» را اضافه کرد.

مثال: «دیروز، آن را پای اجاق می ریختند.

★ به فعل گذشته، ماضی می گویند.

املا دان

الف: جای خالی را با جزء، و یا جزء، کامل کن:

(۱) من به ... چیز... تو با کسی مشورت نکردم.

(۲) محمد ... چیز... بهترین دوستان من هست.

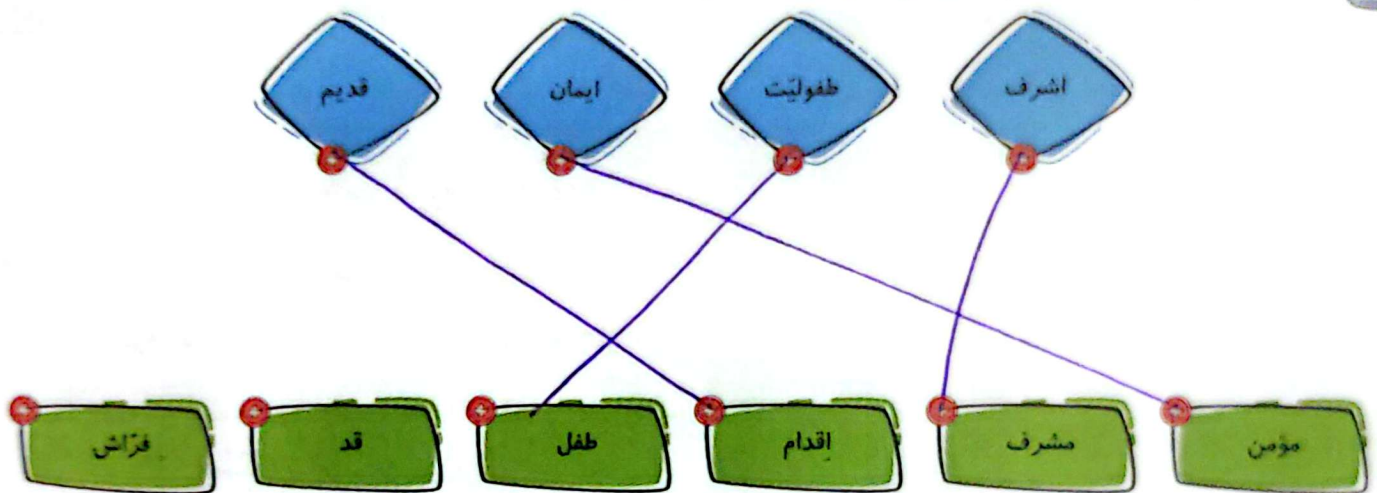
پ: در کدام گزینه، غلط املایی دیده می‌شود؟ آن را اصلاح کن.

(۱) چون که حبّ وطن ز ایمان است.

(۲) ما یقیناً ز احل ایمانیم. اهل

تمرین

۱ واژه‌های هم‌خانواده را به هم وصل کن. (دو مورد، اضافی است.)

۲ درستی ☒ و نادرستی ☐ جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: مصراع «وطن ما به جای مادر ماست، جایگاه وطن را بالاتر از مادر دانسته است.» ☐ وطن را مانند مادر دانسته است.

ب: مصراع «همه با هم برادر وطنیم، به همبستگی تأکید دارد.» ☒

پ: بیت «شکر داریم کز طفولیت / درس حبّ‌الوطن همی خوانیم، عشق به وطن را بالاتر از هر عشقی می‌داند.» ☐ فقط لغت‌های عشق و وطن را دانسته است.

۳ در جاهای خالی، فعلی مناسب، قرار بده.

الف: بعضی چون دارو هستند که فقط گاهی به آن‌ها نیاز (داریم داشتیم)

ب: باید صبر و تحمل تا به سلامت از دست آن‌ها رها شویم. (داشتیم داشته باشیم)

۴ معنی واژه‌های مشخص شده را داخل کمانک بنویس.

الف: اشرف و انجب تمام ملل (بهر لطف تر.....)

ب: جان و دل رایگان بیفشانیم (محبتی.....)

۵ کدام یک از فعل‌های زیر، می‌تواند «گذشته» باشد؟ زیر آن‌ها خط بکش.

رسد - همی خوانیم - گفتم - می‌دانی - گذاشته بود - نایستادم - فریاد می‌زدند - می‌لرزیم - برمی‌گردیم - هستیم - نیفتاده است

۶ با واژه‌های داخل کمانک متنی در سه سطر بنویس. (پوشش - زن - ایران - آداب و رسوم)

۷ در بیت زیر، نهادها را مشخص کن و سپس حروف اضافه و ربط را بنویس.

«گر رسد دشمنی برای وطن
نهاد حزنی
ما جان و دل رایگان بیفشانیم»

۸ در شعر زیر، منظور از «اطفال» و «دبستان» چیست؟

«ما که اطفال این دبستانیم
مردمان وطن و وطن
همه از خاک پاک ایرانیم»

۹ کدام گزینه، به حدیثی معروف اشاره دارد؟

الف: اشرف و انجب تمام ملل / یادگارِ قدیمِ دورانیم
ب: چون که حُب وطن ز ایمان است / ما یقیناً ز اهل ایمانیم
ج: حُب الوطن من ایمان

۱۰ با توجه به سؤالات داده شده پاسخ درست را مشخص کن.

الف: شعر «همه از خاک پاک ایرانیم» چه نوع شعری است؟

(۱) حماسی (۲) اجتماعی (۳) میهنی (۴) تعلیمی

ب: در کدام یک از گزینه‌های زیر صفت وجود دارد؟

(۱) ما که اطفال این دبستانیم (۲) اشرف و انجب تمام ملل

(۳) ما یقیناً ز اهل ایمانیم (۴) جان و دل رایگان بیفشانیم

روزی به غرور جوانی، سخت شتابان رفته بودم و شبانگاه در کنار تپه‌ای، سست مانده. پیرمردی ضعیف از پس کاروان همی آمد و گفت: «چه نشینی که نه جای خفتن است؟» گفتم: چون روم که نه پای رفتن است؟» گفت: «این نشیدی که صاحب‌دلان گفته‌اند: رفتن و نشستن به که دویدن و گسستن.»

«گلستان سعدی - باب ششم: با اندکی تغییر»

الف: علت سرعت زیاد شخصیت حکایت چه بود؟

غور جوانی

ب: شخصیت پیرمرد را توصیف کن.

با تجربه - نفیست مر - دانا

پ: این حکایت، تو را به یاد کدام ضرب‌المثل معروف می‌اندازد؟

رهبر یک نیست که نه تهر گهی هست رهبر که نه است به گهسته و پیوسته رهبر

ت: حکایت بالا، مخاطب را به چه کاری تشویق می‌کند؟

جوری از غرور و عجبم - کارم را با کرامت و طمأنینه انجام دادن

